

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 października 2021 roku

Strona powodowa (...) Bank Spółdzielczy w K. w pozwie wniesionym w dniu 30 listopada 2020 roku wniosła o zapłatę od pozwanej M. W. kwoty 70012,93 złotych, w tym kwoty 62341,63 złotych wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od daty złożenia pozwu do dnia zapłaty oraz od kwoty 7671,30 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty. Wniosła także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa wskazała, iż zawarła z pozwaną M. W. umowę kredytu konsumpcyjnego nr 832/16/34 w dniu 25.08.2016 roku na mocy której powód zobowiązał się do udzielenia powanej jako konsumentowi kredytu w wysokości 80.000 złotych. Umowa została zawarta na czas oznaczony do dnia 31.07.2024 roku. Kwota kredytu została przez powódkę przelana na wskazany rachunek bankowy. Zabezpieczeniem spłaty kredytu był weksel in blanco, zawierający klauzulę „nie na zlecenie”. W związku z niespłaceniem kredytu pozwana została wezwana do dobrowolnej spłaty zobowiązania a po bezskutecznym upływie terminu umowa została wypowiedziana pismem z dnia 21.05.2019 roku.

W dniu 30 grudnia 2020 roku Referendarz wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. (k. 32).

Pismem z dnia 2 lutego 2021 roku sprzeciw od nakazu zapłaty złożyła pozwana (k. 35). Na rozprawie w dniu 29 lipca 2021 roku pełnomocnik z urzędu pozwanej wniosł o oddalenie powództwa w całości. Wniósł także o zasądzenie kosztów zastępstwa które nie zostały pokryte w żadnej części (nagranie k. 90 od 00:00:41).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 sierpnia 2016 roku w K. została zawarta pomiędzy (...) Bankiem Spółdzielczym a pozwaną M. W. umowa kredytu konsumpcyjnego nr 832/16/34, na okres do 31.07.2024 roku na zasadach określonych w umowie oraz w Regulaminie udzielania kredytów konsumpcyjnych dla osób fizycznych w (...) Banku Spółdzielczy. Za udzielenie kredytu Bank pobrał prowizję w kwocie 5200 złotych, tym samym do wypłaty dla pozwanej kierując kwotę 74800 złotych. Kredytobiorczyni zobowiązała się do spłaty zadłużenia w comiesięcznych ratach z odsetkami według zmiennej stopy procentowej, która na dzień udzielenia kredytu wynosiła 9,69% w stosunku rocznym (§ 1 i 4). Zgodnie z umową całkowita kwota do zapłaty miała wynosić z odsetkami obowiązującymi w dniu zawarcia umowy 115.041,04 złotych (§4 pkt 12 umowy). Zgodnie z § 10 umowy bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu z powodu niespłacenia pełnych rat kredytu za co najmniej dwa pełne okresy płatności pod warunkiem uprzedniego wysłania do Kredytobiorcy wezwania do zapłaty zaległych należności w trybie określonym w § 5 ust. 5 umowy pod rygorem wypowiedzenia umowy. O wypowiedzeniu umowy kredytu bank powiadamia pisemnie Kredytobiorcę. Bank może wypowiedzieć umowę kredytu tylko w przypadkach w niej przewidzianych z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, licząc od następnego dnia po doręczeniu zawiadomienia. W przypadku nieterminowej spłaty Bank pobierał oprocentowania od kwot przeterminowanych według wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP nie wyższej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie (§5 pkt 7 umowy).

Dowód: umowa – k. 9-11, harmonogram spłat – k. 12-15.

Kwota kredytu 74800 złotych została pozwaną wypłacona w dniu 25 sierpnia 2016 roku na wskazany przez nią rachunek bankowy. Kwota 5200 złotych została przelana na rachunek Banku jako przewidziana w umowie prowizja za udzielenie kredytu.

Dowód: dyspozycja wypłaty kredytu – k. 16, dowód przelewu – k. 17.

Pozwana M. W. zaprzestała spłaty kredytu skutkiem czego Bank wezwał pozwaną pismem z dnia 11 kwietnia 2019 roku do zapłaty zadłużenia w kwocie 2536,16 złotych w terminie 14 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy. Pozwana została także pouczone o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu zgodnie z art. 75 c Prawa Bankowego. Wezwanie pozwana odebrała w dniu 18 kwietnia 2019 roku. Na skutek bezskutecznego upływu terminu pisem z dnia 21 maja 2019 roku Bank wypowiedział pozwaną umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, które doręczono pozwaną w dniu 28 maja 2019 roku. Po upływie terminu wypowiedzenia pozwana została wezwana do zapłaty zaległości.

Dowód: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia – k. 18-21, wypowiedzenie umowy z dowodem doręczenia – k. 22-24, wezwanie do zapłaty – k. 25-27.

W dniu 24 listopada 2020 roku (...) Bank Spółdzielczy w K. wystawił wyciąg z ksiąg banku, z którego wynikało, iż wysokość zadłużenia pozwaną w stosunku do powoda z tytułu zawarcia umowy kredytu konsumpcyjnego T. z dnia 25 sierpnia 2016 roku na dzień wystawienia wyciągu wynosiło 70.012,93 złotych, w tym należność główna w kwocie 62.341,63 złotych oraz 1942,86 złotych tytułem odsetek umownych i 5728,44 złotych tytułem odsetek od zadłużenia przeterminowanego naliczone do dnia 23.11.2020 roku.

Dowód: wyciąg z ksiąg bankowych- k. 28.

Pozwana w 2016 roku prowadziła działalność gospodarczą – handel zwierzętami rzeźnymi. W tym okresie zawarła co najmniej dwie umowy kredytu na łączną kwotę około 500.000 złotych. M. W. co najmniej dwie umowy pożyczek zawarła za pośrednictwem D. Z., która wówczas prowadziła działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa m. in. w uzyskiwaniu kredytów. W dniu 13 maja 2016 roku pozwana zawarła z D. Z. prowadzącą wówczas działalność pod firmą (...), której przedmiotem miały być czynności związane z pośrednictwem finansowym na rzecz pozwaną. Pozwana oświadczyła, że zamierza złożyć wniosek i zawrzeć umowę kredytu, zaś D. Z. zobowiązała się do wykonania usługi polegającej na konsultacji i doborze optymalnej oferty kredytu dla pozwaną. Za wykonaną usługę w dniu uzyskania pozytywnej decyzji kredytowej pozwana miała zapłacić D. Z. równowartość 10% kwoty kredytu przyznanego. W ramach swojej działalności D. Z. nigdy nie współpracowała z (...) Bankiem Spółdzielczym. Po około roku popadła w kłopoty finansowe i przestała spłacać raty. Mąż pozwaną odziedziczył po swoim ojcu spadek z długami. W chwili obecnej toczą się przeciwko niemu egzekucje również z nieruchomości, w której pozwana mieszka w raz z rodziną.

Pozwana ma zarejestrowaną działalność gospodarczą, jednak nie ma pieniędzy na jej rozruch. Ma na utrzymaniu trójkę dzieci, pobiera 500+. Mąż pozwaną W. W. pracuje jedynie dorywczo, nie ma zawodu. Pozwana wraz z mężem mają rozdzielność majątkową. Pozwana w chwili obecnej nie spłaca żadnego zadłużenia. Zadłużenie na chwilę obecną wynosi około 500.000 złotych.

Dowód: częściowo zeznania pozwaną M. W. – nagranie rozprawy z dnia 29.07.2021 roku od 00:06:19 k. 90/2 -91, częściowo zeznania świadka W. W. (2) – nagranie z rozprawy z dnia 21 października 2021 roku k. 116-117, zeznania świadka D. Z. nagranie z rozprawy z dnia 21 października 2021 roku k. 115 -116, umowa – k. 112-113

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się częściowo na dokumentach przedstawionych przez stronę powodową oraz częściowo na zeznaniach pozwaną oraz świadka W. W. (2).

Wskazać należy, iż pozwana nie zakwestionowała faktu zawarcia umowy z (...) Bankiem Spółdzielczym. Wskazywała jedynie na okoliczności zawarcia tej umowy, które jej zdaniem wpływały na jej odpowiedzialność względem Banku. Sąd nie dał wiary pozwaną, która wskazywała, że umowa z (...) Bankiem Spółdzielczym była zawarta za pośrednictwem agenta D. Z.. Brak co do tego jakichkolwiek wzmianek w samej umowie, również z ramienia banku pod umową podpisała się zupełnie inna osoba-A. K. (1). Nawet gdyby jednak do umowy doszło w takich okolicznościach jak wskazuje to pozwana to i tak okoliczności te nie miałyby wpływu na zakres odpowiedzialności pozwaną względem Banku Spółdzielczego. Ponadto okoliczność, iż pozwana nie przeczytała umowy przed jej podpisaniem, nie zwalnia jej z obowiązku jej wykonania i nie powoduje, że postanowienia w niej zawarte jej nie obowiązują. Co więcej, strona

powodowa do pisma z dnia 11 sierpnia 2021 roku (k. 97 i następne) przedłożyła wniosek o udzielenie kredytu na cele konsumpcyjne, na podstawie którego następnie (...) Bank Spółdzielczy udzielił pozwanej przedmiotowego kredytu na kwotę 80.000 złotych. We wniosku tym pozwana deklarowała, iż prowadzi handel zwierzętami rzeźnymi oraz że osiąga dochody na poziomie 14002,67 złotych miesięcznie. Wniosek ten został podpisany przez pozwaną. Skoro zatem teraz świadek W. W. (2) twierdzi, iż te okoliczności podane we wniosku o kredyt, w szczególności w zakresie wysokości deklarowanych co miesięcznych dochodów były nieprawdziwe, to pozwana podpisując taki wniosek musiała liczyć się z odpowiedzialnością karną co najmniej za doprowadzenie Banku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Nie obciąża to zatem, wbrew stanowisku świadka W. W. (2), nikogo innego jak kredytobiorcę. Podobnie niezrozumiałe wydają się zeznania świadka W. W. (2), który twierdził, że dzwonił do D. Z., że coś jest nie tak bo banki wypowiadają umowy kredytu, a świadek dostała prowizję. Skoro pozwana zaprzestała spłaty kredytu, co świadek przyznawał, to logicznym jest, że banku chroniąc swoje interesy wypowiadały umowy celem ich windykacji.

Zeznania świadka D. Z. były wiarygodne w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy. Okoliczność braku jakiegokolwiek współpracy z (...) Bankiem Spółdzielczym nie została podważona żadnym dowodem.

Sąd pominął wniosek dowodowy pozwanej zgłoszony na ostatniej rozprawie o przesłuchanie w charakterze świadka A. K. (2) na okoliczność zawarcia umowy kredytu, wnioskowania o kredyt oraz zawarcia tej umowy na miejscu w K.. Dowód z zeznań tego świadka był spóźniony bowiem Sąd na podstawie art. 205³ k.p.c. określił stronom termin do złożenia wszelkich wniosków dowodowych pod utraty możliwości ich powołania w przyszłości. Pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosku takiego nie złożyła, pomimo, iż fakt podpisania umowy przez świadka A. K. (1) z ramienia Banku był znany stronom od początku procesu. Nadto okoliczności, na które miał być słuchany świadek nie były między stronami sporne gdyż zarówno fakt zawarcia umowy, wnioskowania przez pozwaną o kredyt jak i fakt zawarcia umowy w K. wynikają bezpośrednio z dokumentów i nie były przez pozwaną kwestionowane. Fakty przyznane nie wymagają zaś dowodu.

Sąd dał wiarę dokumentom przedstawionym przez strony, jako że ich treść nie była kwestionowana przez strony.

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Poza sporem jest, że w dniu 25 sierpnia 2016 roku strony zawarły umowę kredytu konsumpcyjnego T. nr 832/16/34 na mocy której powód udzielił pozwanej na jej wniosek kredytu konsumpcyjnego w kwocie 80.000 złotych na okres do 31 lipca 2024 roku z oprocentowaniem zmiennym wynoszącym na dzień udzielenia kredytu 9,69 %. Pozwana zobowiązała się do zapłaty prowizji w kwocie 5200 złotych, która również została skredytowana oraz do spłaty zobowiązania w ratach miesięcznych do 31 lipca 2024 roku według harmonogramu dołączonego do umowy. W tym samym dniu Bank przelał na konto pozwanej kwotę 74800 złotych oraz skredytował prowizję na kwotę 5200 złotych. Pozwana początkowo spłacała raty pożyczki jednak po około roku zaprzestała całkowicie spłaty. Na dzień złożenia pozwu zadłużenie pozwanej z tytułu umowy wynosiło łącznie 70012,93 złote, przy czym należność główna 62341,63 złote, oraz 1942,86 złotych tytułem odsetek umownych i 5728,44 złotych tytułem odsetek od zadłużenia przeterminowanego naliczone do dnia 23.11.2020 roku.

W ocenie Sądu brak jest związku pomiędzy ewentualnym pośrednictwem D. Z. w udzieleniu pożyczki, a zakresem odpowiedzialności pozwanej M. W. względem (...) Banku Spółdzielczego. Wskazać w tym kontekście należy, że nawet gdyby prawdziwe były twierdzenia pozwanej o tym, że D. Z. pośredniczyła w zawarciu umowy kredytu i nawet pobrała z tego tytułu prowizję poza umową kredytu to jest to zobowiązanie pomiędzy pozwaną a D. Z., która jest dla zobowiązania pozwanej względem Banku osobą trzecią. Niezrozumiałe są twierdzenia pozwanej i świadka W. W. (2),

kiedy z jednej strony przynawali, że o zawarciu umów kredytowych się zwracali, otrzymywali z tego tytułu pieniądze w ramach umów kredytowych, których następnie nie spłacali, a jednocześnie pozwana twierdziła, że nie jest względem Banku odpowiedzialna za spłatę i wносиła o oddalenie powództwa.

Wskazać w tym kontekście należy, że umowa zawarta pomiędzy stronami jest ważna. Wbrew temu co sugerowano pozwana nie próbowała nawet uchylić się od skutków zawartej umowy kredytu. Skoro bowiem miałyby ona zostać wprowadzona w błąd przez D. Z., jak zdawała się twierdzić pozwana to winna ona uchylić się od skutków złożonego oświadczenia woli zgodnie z art. 84 k.c. i przy zachowaniu wskazanych tam warunków. Zgodnie z art. 84 § 1 i 2 k.c. w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny). Zgodnie z art. 86 § 1 k.c. jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Podstęp osoby trzeciej jest jednoznaczny z podstępem strony, jeżeli ta o podstępie wiedziała i nie zawiadomiła o nim drugiej strony albo jeżeli czynność prawna była nieodpłatna.

Ponadto w świetle art. 88 § 1 i 2 k.c. uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia, a w razie groźby - z upływem roku od chwili, kiedy stan obawy ustał.

W ocenie Sądu z twierdzeń pozwanej nie można jednak wysnuć wniosku, że pozwana w chwili zawierania umowy znajdowała się pod wpływem błędu co do treści czynności prawnej, ani nawet na czym ów błąd miałyby polegać. Jak się wydaje pozwana zdaje się sugerować kwalifikowaną postać błędu jaką jest podstęp osoby trzeciej czyli D. Z., która w zamian za udzielenie kredytu miała zażądać prowizji. Brak jest jednak wykazania by umowa stron została zawarta za pośrednictwem D. Z.. Wszak w tym okresie jak sama pozwana przyznawała zawierała jeszcze inne umowy kredytowe. Brak jest jakiegokolwiek dowodu na współpracę D. Z. z (...) Bankiem Spółdzielczym. Świadek zaprzeczyła takiej współpracy, a pozwana nie zaferowała żadnego dowodu na tę okoliczność. I w końcu rzecz najistotniejsza. Pozwana nie złożyła stronie powodowej żadnego oświadczenia, które możnaby w okolicznościach niniejszej sprawy poczytywać jako choćby próbę realizacji treści art. 88 k.c. i uchylenia się od skutków złożonego oświadczenia woli.

Skoro zatem umowa została skutecznie zawarta, pozwana nie uchyliła się od jej skutków, pozwana jest zobowiązana do zapłaty na rzecz strony powodowej całości pobranego kredytu pomniejszonego o dokonane spłaty przed wypowiedzeniem umowy.

Pozwana podniosła też zarzut abuzywności klauzul dotyczących pozaodsetkowych kosztów kredytu. W tym kontekście wskazać należy, że samo zastrzeżenie przez strony w umowie pożyczki różnego rodzaju opłat w formie ryczałtovej, jako wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, nie narusza zasady swobody umów przewidzianej w art. 353¹ w zw. z art. 58 i 65 § 2 k.c. W granicach bezwzględnie obowiązujących przepisów i zasad współzycia społecznego (art. 58 k.c.), przepisy art. 353¹ k.c. i 65 § 1 k.c. pozwalają na swobodne kształtowanie stosunku umownego. Wskazać także należy, że przepisy Prawa bankowego wprost przewidują uprawnienie Banku do zastrzeżenia w umowach kredytów prowizji za świadczenie usługi kredytowej. Przyjmuje się, że w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszają interesy konsumenta postanowienia umowne godzące w równowagę kontraktową stron, a także te, które zmierzają do wprowadzenia konsumenta w błąd wykorzystując jego zaufanie i brak specjalistycznej wiedzy.

We wniesionym sprzeciwie pozwana w sposób ogólny podniosła zarzut sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Tymczasem z zawartej umowy wynikają warunki, na które pozwana dobrowolnie wyraziła zgodę, w tym również obciążenie jej kosztami wynikającymi z faktu związania umową. Z umowy zawartej przez pozwaną

wynika, że całkowita kwota do zapłaty - w razie zachowania warunków umowy to 115.041,04 zł. Kwota prowizji za udzielenie kredytu wynosiła 5200 złotych i stanowiła około 6,5 % udzielonego kredytu. Kredyt został udzielony na 8 lat. Sam sposób poinformowania pozwanej o warunkach kredytu, jak też i spłaty odpowiadał wymogom Ustawy Prawo bankowe oraz ustawy o kredycie konsumenckim. Pobieranie opłat przygotowawczych i prowizji w związku z udzieleniem pożyczki powołana ustawa dopuszcza w art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim oraz art. 69 ustawy prawo bankowe. Kredytobiorczyni M. W. uzyskała czytelne informacje o czasie obowiązywania umowy, stopie oprocentowania, całkowitej kwocie kredytu, zasadach i terminach spłat oraz rzeczywistej stopie oprocentowania. Zastrzeżenie w umowie opłaty za udzielenie kredytu stanowi więc rekompensatę kosztów poniesionych przez pożyczkodawcę w związku z przygotowaniem umowy, obsługą klienta na etapie zawierania umowy. Postanowienia umowy pozostawały też zgodne z art. 36a ust. 2 Ustawy o kredycie konsumenckim. Przewidziane w zawartej z pozwaną umowie koszty kredytu znacznie odbiegały na korzyść pozwanej od maksymalnych kosztów limitu przewidzianego przez ustawodawcę. Zastrzeżenie tego typu prowizji jest powszechne w umowach kredytowych z bankami i jest dopuszczone zarówno ustawą Prawo bankowe jak i przez organy nadzoru jakim są (...) i UOKiK. Powszechne są choćby rozstrzygnięcia UOKiK w zakresie zwrotów przez Banki prowizji na rzecz swoich klientów w razie spłaty przez nich kredytów przed terminem. Wysokość prowizji na poziomie 6,5% udzielonego kredytu, zważywszy iż jego obsługa miała trwać 8 lat również nie jest zawyżona.

Z powołanych wyżej względów należało uznać, iż pozwana nie wywzawartej z (...) Bankiem Spółdzielczym umowy z dnia 25 sierpnia 2016 roku stąd też zgłoszone roszczenie było uzasadnione w całości.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 kpc i zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty należne powodowi 8918 złotych złożył się koszt opłaty od pozwu w kwocie 3501 złotych, wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 5400 złotych oraz 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa z odsetkami ustawowymi za opóźnienie zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

Jednocześnie na rzecz pełnomocnika z urzędu przyznane zostało ze Skarbu Państwa wynagrodzenie w kwocie 3600 złotych powiększone o podatek Vat zgodnie z § 8 pkt 6 w zw z § 4 pkt 3 i § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. 2019, poz. 68 t.j.).

Sędzia Agnieszka Poręba

Z/

1. Odnotować uzasadnienie
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej,
3. K.. 14 dni.

N., dnia 15 listopada 2021 roku

Sędzia Agnieszka Poręba